

“MOAI SKARSTERLAN”

17-07-2020: Informatiebulletin nr. 30, 02 van 2020

Geachte leden van Moai Skarsterlân,

Ook voor ons heeft de Corona-crisis tot gevolg gehad dat we sommige van onze activiteiten moesten vertragen of uitstellen.

Ondanks dat vergaderingen en onderlinge communicatie beperkt werden willen we U via dit bulletin informeren over een enkele zaken waarover iets te melden valt:

Jaarvergadering:

Deze hadden we voor april in de planning maar die moesten we helaas uitstellen. Het bestuur beraadt zich over de mogelijkheden om deze toch nog in de herfst te organiseren. U wordt tevoren daarover in kennis gesteld.

Roazebosk:

In ons vorige bulletin hebben we U op de hoogte gebracht van het opzetten van een projectgroep om daar iets moois van te maken.

In die groep hebben de Gemeente, Plaatselijk Belang Scharsterbrug, Staatsbosbeheer, de wijk Zuiderveld en Moai Skarsterlân zitting. Het plan is momenteel in de eindfase, binnenkort volgt een gesprek daarover met de wethouder en men hoopt dat in september het ontwikkelde plan in de gemeenteraad besproken kan worden.

In het plan zal er veel aandacht zijn voor herstel van de verdichte bodem om het gebied “plantrijp” te maken, deze te voorzien van voedingsstoffen en een beplanting die is afgestemd op de fauna. Recreatief gebruik en de ontwikkeling van flora en fauna zullen op elkaar worden afgestemd.

We zijn benieuwd naar het eindresultaat.

Voor uitgebreide informatie verwijzen wij u naar onderstaande nieuwsbrief van de projectgroep Roazebosk.

Omkromte:

In het vorige bulletin meldden we U al dat de gemeente een procedurele fout had gemaakt. Men moest opnieuw de belanghebbenden persoonlijk informeren dat men van plan is de gemeenteraad een besluit te laten nemen om de openbaarheid van de singel al dan niet te handhaven. Daarna zou een inspraaktermijn ingaan van 6 weken, gevolgd door een petear en een raadsvergadering.

Nadien heeft de betrokken wethouder in een vergadering met de Krite Mar en Gaast gesteld dat in verband met Corona deze zaak niet voor september in de raad behandel zal kunnen worden. Dus maar afwachten...

Zonnepanelen:

De Gemeente is momenteel doende een algemene visie te ontwikkelen ten aanzien van het realiseren van parken met zonnepanelen. Deze visie is verwoord in het "Concept Beleidskader Sinnefjilden DFM 2020." Wij hebben onze zienswijze daarover op papier gezet en aan zowel de Raadsleden van de gemeenteraad en als B&W doorgegeven. De gemeenteraad heeft op 24 juni jl. besloten dat het Beleidskader Sinnefjilden klaar is voor inspraak. Het zal nu gedurende de periode 30 juni t/m 24 augustus ter visie worden gelegd. Binnen die periode kan een ieder een zienswijze indienen. De door Vereniging Moal Skarsterlân ingezonden reactie zal als zienswijze worden meegenomen. De gemeente zal hierop reageren in een reactienota op de zienswijzen, die na afloop van de zienswijzetermijn wordt opgesteld.

Het is de bedoeling dat de Gemeenteraad t.z.t. een uitspraak doet over het B&W voorstel.

Voor informatie over de door Moai Skarsterlân ingediende zienswijze verwijzen wij u naar onderstaande zienswijze, t.w.: Inspraakrijp-verklaren concept-beleidskader Sinnefjilden.

Waterpark Langweer:

Wellicht hebt U gehoord van de plannen om aan de Pontdyk, grenzend aan de ijsbaan, een vakantiepark te realiseren van ca. 200 vakantiewoningen.

Dat betekent nogal wat in vergelijking met de 400 woningen van het dorp zelf en het heeft landschappelijke gevolgen voor het open landschap aan de noord en west kant van Langweer.

Zowel Provincie als Gemeente benadrukken in hun Omgevingsvisie het grote belang van landschap en cultuurhistorie en vinden dat de kernkwaliteiten van het landschap Z.W. Friesland uitgangspunt zijn bij nieuwe ontwikkelingen. In Langweer zelf zijn zowel voor- als tegenstanders.

Een gemeentelijke commissie is momenteel bezig om voor B&W een principe uitspraak over de wenselijkheid van een dergelijk park voor te bereiden.

Moai Skarsterlân stelt zich op het standpunt dat wij eerst de vaststelling van zowel de Omgevings- als de Recreatievisie willen afwachten omdat naar onze mening dan pas het plan op de juiste wijze beoordeeld kan worden naar de

daarin opgenomen criteria. Wel hebben wij een studie van dit plan aan B&W aangeboden die door een lid van onze bestuur is opgesteld.

Wij wensen iedereen verder een goed zomerseizoen toe ondanks de nog geldende beperkingen en hopen dat Corona voor onze leden geen ernstige gevolgen heeft gehad of nog zal hebben.

**Namens “Vereniging Moai Skarsterlân”,
Jaap Halma**

Twee bijlagen ▼▼

Bijlage 1: Nieuwsbrief van de projectgroep Roazebosk.

Voortgang Project Herstel Roazebosk:

De afronding van de eerste fase van het werk van de projectgroep Roazebosk nadert. In deze nieuwsbrief een samenvatting van de visie, de uitdagingen en een voorschot op het uiteindelijke voorstel aan het bestuur.

1. Visie en uitgangspunten:

De visie van de projectgroep is dat het met de biodiversiteit wereldwijd, maar ook in Nederland en in onze directe woonomgeving erg slecht gaat. Belangrijk is dat kansen om dat te verbeteren worden aangegrepen. Daarom is bij het herstel van het Roazebosk ontwikkeling en versterking van de biodiversiteit centraal gesteld. Dat kan alleen wanneer er ook veel aandacht wordt geschonken aan de verrijking van de bodem.

Recreatief medegebruik is natuurlijk ook onderwerp van aandacht. Vanwege de focus op de biodiversiteit is gekozen voor een vorm die daarmee verenigbaar is. Concreet betekent dat dat het bos bedoeld is voor wandelaars, al dan niet met een aangelijnde hond. Om flora en fauna kans te geven zich te ontwikkelen is het belangrijk dat in de kern van het bos rust heerst.

Door Moai Skarsterlân is een document opgesteld over de historie en de cultuurhistorische waarde van zowel de Haulstersingel als het Roazebosk. Dat heeft geleid tot de keuze om de Haulstersingel weer aan te helen en daarmee de cultuur historisch waardevolle as weer te herstellen.

2. Uitdagingen:

De eerste uitdaging van de bodem. Een bos ontwikkelen op een voormalige snelweg met een geroerde en verdichte bodem bleek een ware uitdaging. Het komt natuurlijk niet vaak voor dat een bodem waarop een snelweg heeft gelegen

en die vervolgens is ontgraven (met veel bewegingen van zwaar materieel waardoor de grond nog verder verdicht) weer een natuurdoelstelling krijgt. Bodemonderzoek wees uit dat de bodem sterk geroerd en verdicht is en dat daarom water niet goed kan infiltreren in de bodem. Verder bleek dat de bodem erg humusarm was en geen tot nauwelijks bodemleven bevatte. Maar bomen en planten hebben voedingsstoffen en bodemleven nodig om tot ontwikkeling te komen.

Bodembewerking is in ieder geval noodzakelijk. Hoe het uiteindelijke bos er ook uit komt te zien er zal altijd bodemverbetering nodig zijn.

Daarom is een traject uitgezet van ca. 1,5 jaar om het gebied ‘plantrijp’ te maken. De eerste activiteit is het woelen van de grond. De voormalige Haulsterdyk en het voormalige snelwegtracé zullen tot een meter diep worden gewoeld om de verdichte lagen weer open te breken en te laten drogen. Vervolgens wordt daar een laag van 5 cm. groencompost doorgewerkt. Volgend jaar zal in het gebied een groenbemester worden gezaaid. Deze heeft tot doel, net als de compost, de bodem te voorzien van voedingsstoffen. Deze groenbemester wordt na het groeiseizoen door de grond gewerkt en vervolgens zullen (verticale) wormen in de bodem worden gebracht.

Een tweede uitdaging was water. Niet alleen uit oogpunt van biodiversiteit is water van belang, maar nog belangrijker is dat het bos zo klimaatbestendig mogelijk wordt aangelegd. Door de klimaatverandering kennen we steeds langere periodes van droogte. Water bufferen en zo lang mogelijk vasthouden in het gebied is daarom essentieel.

3. Een voorschot op het uiteindelijke voorstel:

De basis voor het voorstel zijn de volgende principes:

- Gebruik van inheemse soorten omdat deze maximaal zijn aangepast aan de omgeving/ klimaat en ook optimaal zijn afgestemd op behoeften van de hier levende fauna. Omdat verrijking van de bodem een belangrijke doelstelling is zal worden gewerkt met bomen met een goede strooiselkwaliteit, d.w.z. snel verteerbaar strooisel.
- De geluidswal blijft intact en wordt deels beplant
- De Haulsterdyk zal weer worden aangeheeld;
- De bestaande vijver wordt vergroot en er zal een hoekje worden ingericht waar amfibieën zich in de zon kunnen warmen. Hierop komt ook het kunstwerk ‘Skip mei Lading’ te staan.
- De bestaande greppel aan de snelwegzijde wordt verbreed en verondiept zodat regenwater vastgehouden wordt.

- Er zullen aan alle kanten van het bos, ook bij het bestaande bos, goede mantel/zoom zones worden aangelegd (zones met een kruid- en struiklaag voordat het opgaande bos begint)
- Daar waar niet geplant kan worden in verband met kabels en leidingen komt een kruidenrijke vegetatie. Op diverse plaatsen zal dat met schermbloemigen zijn speciaal bedoeld voor gaasvliegen die de eikenprocessierups te lijf gaan.
- Op de voormalige Haulsterdyk zullen aan de zijde van het bestaande bos hier en daar wat meer lichte en luwe plekje worden gecreëerd voor insecten. Verder komt daar merendeels een beplanting met struiken. Op een paar plekken wordt een soort corridor van bomen gemaakt om de beide delen goed te verbinden, maar vanwege de kabels en leidingen in dit gebied is dat maar beperkt mogelijk.
- Er komt een pad door het nieuwe deel dat aansluit op het bestaande pad in het Staatsbosbeheer deel, zodat er één rondwandelpad ontstaat. De kern van het bos blijft rustig.
- Er komen informatiepanelen met achtergrondinformatie over de geschiedenis van het Roazebosk en de Haulstersingel en met de uitgangspunten voor de inrichting.

4. Start voorbereidende werkzaamheden:

De bodembewerking is onafhankelijk van het uiteindelijke plan en wordt z.s.m. opgestart. Dat moet met droog weer in een seizoen dat het goed kan drogen. Nu dus. It giet oan!

Ondertussen gaat de projectgroep verder met de detaillering van de beplanting en het in kaart brengen van de diverse beheersaspecten van het jonge bos.

5. Bestuur is dadelijk aan zet:

Het voorstel zal met onderbouwing van de keuzes aan het college en raad worden voorgelegd tesamen met het bestemmingsplan voor dit gebied. Ook wordt dan ingegaan op de zienswijzen die op het eerdere (voorlopige) ontwerp waren binnengekomen. Uiteindelijk zal de raad hier een eindoordeel over geven. Dit wordt begin september verwacht.

**Wij houden u op de hoogte van verdere ontwikkelingen.
Projectgroep herstel Roazebosk.**

Bijlage 2: Inspraakrijp-verklaren concept-beleidskader Sinnefjilden

Aan: Raadsleden van de gemeente De Fryske Marren

Van: Vereniging Moai Skarsterlân

Betreft: Inspraakrijp-verklaren concept-beleidskader Sinnefjilden

De Fryske Marren 2020

Datum: 10 juni 2020

Tot onze spijt was het voor Vereniging Moai Skarsterlân niet mogelijk deel te nemen aan het Petaer van maandag 8 juni jl.

Bij de presentatie van het coalitieakkoord “De takomst temjitte” gaf het college aan dat zij met deze naam vooral willen benadrukken dat het college toekomstgericht en met ambitie aan de slag wil in gemeente De Fryske Marren. Het college zegt het niet alleen te kunnen en vraagt iedereen mee te doen, elkaar te stimuleren en naar elkaar te luisteren. Dit hebben wij binnen onze vereniging opgepakt en er is intensief overleg geweest over hoe te reageren op het concept-beleidskader Sinnefjilden. Dit overleg heeft geleid tot een aantal kanttekeningen waarover wij u graag willen informeren. Wij spreken de wens uit dat onderstaande bijdrage uit de samenleving wordt opgepakt door het college en gemeenteraad.

Kanttekeningen:

Het College van B&W toont haar ambities in zowel het in 2019 gepresenteerde Meerjarenperspectief als in het Collegeakkoord 2019 – 2022. Hierin staat o.a. vermeld:

- het College neemt verantwoordelijkheid in klimaatadaptie en stimuleert biodiversiteit.
- Zo zien wij DFM: In een landschap dat barst van biodiversiteit.
- Het College is toekomstgericht en gaat met ambitie aan de slag.

Ten opzichte van het Beleidskader Sinnefjilden 2018 is het nu voorliggende “Concept Beleidskader Sinnefjilden DFM 2020” een goede stap vooruit. Hiervoor verdient het College een welgemeend compliment. Er is echter geen reden om achterover te gaan zitten. Om bovengenoemde ambitie herkenbaar terug te vinden in het te formuleren “Beleidskader Sinnefjilden DFM 2020” stelt Vereniging Moai Skarsterlân de volgende aanvullingen voor. Deze aanvullingen geven inwoners ankerpunten in de discussie en draagt bij aan het vertrouwen in de gemeente en draagkracht van haar inwoners.

1 Het concept-beleidskader is niet dynamisch.

Genoemd wordt dat de maximale potentie-op-dak is 439Tj (Terrajoule). Hierbij wordt voorbijgegaan aan technische ontwikkelingen op het gebied van niet fossiele energie. Twee voorbeelden:

A. Op dit moment vinden er snelle ontwikkelingen plaats van gevelpanelen:

De eerste zonnepaneelgevel is 5 juni jl. in gebruik genomen en bevindt zich op het BAM terrein te Bunnik. Ook TU Delft heeft een proeflocatie middels een muuropstelling waarvan de wandelaar niet ziet dat het om zonnepanelen gaat. Zonnepanelen worden tegenwoordig in allerlei materialen verwerkt. Er bestaan

al ramen, fietspaden, geluidsschermen en vangrails die energie opwekken. Solar Visuals, de grootste glasproducent van de wereld, heeft inmiddels besloten om energieleverende gevels te gaan verkopen. Deskundigen verwachten dat gevelpanelen een enorme ontwikkeling zullen doormaken en een belangrijke bijdrage gaat leveren op de energieproductie.

Binnen enkele jaren kan worden gerealiseerd dat de maximale potentie van dakpanelen en gevelpanelen fors meer zal worden dan de hierboven genoemde 439Tj.

B. Groene waterstofproductie:

De productie van groene waterstof is volop in ontwikkeling en windmolenparken op zee versterken dit in belangrijke mate. Groene waterstof en groen gas zijn volgens minister Eric Wiebes onmisbaar voor de toekomstige energievoorziening en opschaling van de productie van beide gassoorten is van groot belang. Voor de realisatie hiervan heeft de minister miljoenen vrijgemaakt (Dagblad van het Noorden, 31.03.2020). Deskundigen verwachten dat energie uit waterstof een belangrijke energiebron wordt.

Samenvattend:

Wij vragen u het College van B&W te verzoeken in het beleidsplan op te nemen dat het beleidskader jaarlijks wordt getoetst aan de technische ontwikkelingen, eventueel bijstelling door te voeren en de gemeenteraad hierover tijdig te informeren. Voorkomen moet worden dat wij ons te vroeg vastleggen op de aanleg van zonneparken voor de duur van 30 jaar, terwijl deze worden achterhaald door technische ontwikkelingen op andere energieterreinen, terreinen die geen aanslag plegen op het landschap.

2. Biodiversiteit:

Biodiversiteit wordt in de concept beleidsvisie slechts zijdelings genoemd (pag. 15, Manifest zonneparken Noord-Nederland, punt 7). Het college geeft aan dat het college zich herkent in het manifest. Naar onze mening is dit te vrijblijvend en niet in overeenstemming met eerder genoemde ambities. Ook komt dit herkennen niet overeen met wat door vertegenwoordigers van DFM over biodiversiteit naar voren is gebracht in regulier overleg tussen DFM en Krite Mar en Gaast.

Uit onderzoek blijkt dat biodiversiteit en zonneparken goed kunnen samengaan mits bij de inrichting van zonneparken aan een aantal voorwaarden is voldaan, zonder dat dit ten koste gaat van het verdienmodel. Hiervoor verwijzen wij naar een interview (Volkskrant 16.10.2019) met dhr. Friso van der Zee, specialist in flora en fauna rondom zonneparken, verbonden aan de Wageningen UR.

Samenvattend:

Wij vragen u het college te verzoeken in het beleidskader op pagina 14, Manifest zonneparken Noord-Nederland, “De Fryske Marren herkent zich in het

Manifest zonneparken Noord-Nederland” te wijzigen in “De Fryske Marren onderschrijft het Manifest zonneparken Noord-Nederland”. Hiermee wordt bereikt dat zonneparken moeten bijdragen aan versterken van de biodiversiteit, dit onderdeel uitmaakt van het ontwerpplan en dat zonneparken worden beheert op basis van een monitor van biodiversiteit. Minstens zo belangrijk is dat hiermee duidelijkheid wordt gegeven aan de inwoners.

3. Open einden:

Het concept beleidsplan laat een aantal open einden zien die voor meerdere uitleg vatbaar is. Dit komt niet overeen met eerder uitgesproken ambities en draagt niet bij tot vertrouwen bij de inwoners. Enkele voorbeelden:

A. Concept, pag. 18, Ruimtelijke voorwaarden.

Uitgangspunt is dat er sprake is van behoud en versterking van het landschap. De provinciale kaders Romte foar Sinne en Sinnefjilden yn it lânskip dienen als uitgangspunt.

Voorstel:

Het Friese landschap staat centraal bij de ontwikkeling van zonneparken. Uitgangspunt hierbij is dat er sprake is van behoud en versterking van het landschap. De provinciale kaders Romte foar Sinne en Sinnefjilden yn het lânskip zijn daarbij uitgangspunt.

B. Concept, pag. 18, Uitsluitingsgebieden:

Zonneparken worden in de volgende gebieden in beginsel niet geaccepteerd:

- Natuurgebieden (Natuurnetwerk Nederland en/of Natura 2000)

Voorstel:

Zonneparken worden in de volgende gebieden niet geaccepteerd:

- Natuurgebieden (Natuurnetwerk Nederland en/of Natura 2000)
- Waardevolle landschappen
- Waardevolle landbouwgronden
- Geen gelegenheidsplanologie (stoppende boer en deze verhuurt land voor zonnepanelen).

Samenvattend:

Wij vragen u het college te verzoeken het concept beleidsplan op onderdelen te concretiseren en in overeenstemming te brengen met eerder uitgesproken ambities. Vereniging Moai Skarsterlân is bereid hieraan een constructieve bijdrage te leveren.

4. Stimuleringsprogramma:

Raadsvoorstel

In het raadsvoorstel wordt genoemd dat onderzocht zal worden of er een mogelijkheid is tot het instellen van een stimuleringsprogramma voor zonnepanelen op daken.

Voorstel:

College komt met een voorstel stimuleringsprogramma voor zon op daken.
Vereniging Moai Skarsterlân is bereid hiervoor input te geven.

Samenvattend:

Wij vragen u het college te verzoeken het hierboven genoemde voorstel op te nemen in het beleidsplan.

Wij vertrouwen dat u onze bijdrage ziet als een constructieve bijdrage, op zijn merites gaat beoordelen en u c.q. uw fractie aanleiding geeft het College van B&W te verzoeken het thans voorliggende concept beleidskader Sinnefjilden DFM 2020 op onderdelen bij te stellen.

Wij zijn graag bereid, waar nodig, een toelichting en/of aanvulling te geven op hetgeen wij naar voren hebben gebracht.

Het College van B&W ontvangt een kopie van deze brief.

Met vriendelijke groet,

Sisca Vierstra
Voorzitter

Piet Steenhuisen
Secretaris